

АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ БІОДИНАМІЧНИХ ПІДХОДІВ ПРИ ВИРОЩУВАННІ ПРЯНО- СМАКОВИХ КУЛЬТУР В УМОВАХ ННВВ УМАНСЬКОГО НУС

Ю. М. КОТИК, студ. IV курсу факультету плодоовочівництва, екології та захисту рослин

Науковий керівник: ст. викладач ВАСИЛЕНКО О. В.

Спокуса миттєвого збагачення, за умови лише економічного пріоритету із однобічним сприйняттям законів природи, дедалі більше схиляє суспільство до індустріальних технологій в усіх сферах діяльності, в тому числі і у сільському господарстві. Останні поглинають традиційні біологічні технології, виснажуючи життєдайний потенціал нашої планети та створюють у навколишньому середовищі незворотні пустелі.

Ситуація настільки ускладнилась, що навіть біологічні технології вже неспроможні відроджувати землю та надавати сільськогосподарським продуктам достатньо життєдайного потенціалу, який так потрібен людині, особливо в умовах деградаційних процесів у навколишньому середовищі. На фоні дефіциту імунних сил з'являються нові захворювання.

Засновник антропософії Рудольф Штайнер (1861–1925) віднайшов шлях до глобального (матеріального та духовного) розуміння законів Природи. На з'їзді фермерів Європи (1924 рік) він запропонував новий принцип ведення сільського господарства, який дістав назву «біологічно-динамічне сільське господарство». Походження терміну «біодинамічний» від грецьких слів: «біос» – життя і «динаміс» – сила, рух.

Принципи біодинаміки були сформульовані ще на початку 20-го століття на основі досвіду багатьох агрономів та на дослідженнях і наукових працях відомого українського вченого С. А. Подолинського (1850–1891). Наукові ідеї С. Подолинського значно випереджали час і не тільки багатьом його сучасникам, а й наступним поколінням не були достатньо зрозумілі. Його ідеї були підхоплені австрійським вченим Штайнером та отримали через нього популяризацію в Європі вже через багато років після смерті українського вченого. Біодинамічні препарати зв'язують різні природні субстанції одна за одною: мінерально-фізичну, рослинно-живильну та тваринно-енергетичну з силою земного організму через людину, як виконавця всього процесу. Біоенергетичні ритми пір року відіграють основну роль.

Метою роботи було вивчення впливу застосування біодинамічних препаратів для вирощування товарної продукції васильків справжніх та коріандру посівного в умовах ННВВ Уманського НУС. Згідно з метою даними дослідженнями поставлений ряд завдань:

– дослідити за біометричними параметрами рослини пряно-смакових культур, вирощенні із застосуванням біодинамічних препаратів та оцінити здатність даних препаратів до стимуляції росту і розвитку рослин;

– встановити врожайність товарної продукції васильків справжніх та коріандру посівного за застосування різних біодинамічних препаратів та визначити кращий з них.

Експериментальну частину досліджень проводили протягом 2012–2013 рр. на дослідних ділянках Уманського національного університету садівництва. Дослідження проводились відповідно до загальноприйнятих методик.

Для приготування біодинамічних препаратів використовували кропиву дводомну та валеріану лікарську. Контрольним варіантом досліду було вирощування пряно-смакових культур без обробки. Для того щоб порівняти вплив біодинамічних препаратів на біохімічні показники якості зелені у дослід був включений варіант вирощування із застосуванням регулятора росту Лігногумат.

Дослідження показали, що застосування біодинамічних препаратів позитивно вплинуло на наростання зеленої маси і васильків справжніх і коріандру посівного, що зумовило високий рівень врожайності рослин згаданих культур (табл. 1).

Таблиця 1 – Урожайність рослин васильків справжніх та коріандру посівного залежно від застосування біодинамічних препаратів та регулятора росту, т/га

Вид обробки	Роки досліджень		Середнє за 2012–2013 рр.	± до контролю
	2012	2013		
Васильки справжні				
Без обробки (контроль)	26,5	24,7	25,6	–
Препарат кропиви дводомної	31,7	29,4	30,6	+5,0
Препарат валеріани лікарської	30,8	28,9	29,8	+4,2
Лігногумат	28,4	26,3	27,4	+1,8
<i>HIP₀₅</i>	0,8	0,4		
Коріандр посівний				
Без обробки (контроль)	2,7	2,6	2,7	–
Препарат кропиви дводомної	3,5	3,3	3,4	+0,7
Препарат валеріани лікарської	3,2	3,0	3,1	+0,4
Лігногумат	2,9	2,8	2,9	+0,2
<i>HIP₀₅</i>	0,1	0,1		

Отже, можна зробити висновок, що, враховуючи сучасний стан виробництва товарної продукції васильків справжніх та коріандру посівного на території України, використання за їх вирощування біодинамічних препаратів дозволяє значно збільшити врожайність зеленої маси. Причому, на відміну від обробки насіння даних культур синтетичним регулятором росту Лігногумат, такі препарати є абсолютно безпечними з екологічної точки зору та з точки зору безпеки споживання харчових продуктів.